

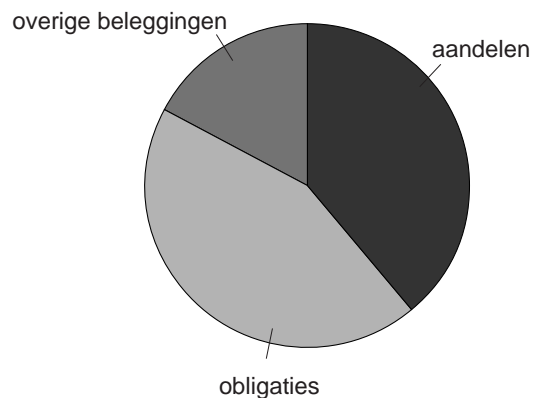
Opgave 6

Pensioenwijzer

In het industriële bedrijf Amocco zijn de werknemers volgens de collectieve arbeidsovereenkomst (cao) van Amocco verplicht deel te nemen aan de bedrijfspensioenregeling. In deze bedrijfspensioenregeling worden de pensioenen gefinancierd volgens het kapitaaldekkingstelsel. Figuur 1 geeft weer hoe de beleggingen van dit bedrijfspensioenfonds zijn opgebouwd. Figuur 2 geeft weer hoe de beleggingsportefeuille van pensioenfonds gemiddeld is opgebouwd. De 'overige beleggingen' bestaan uitsluitend uit beleggingen in onroerend goed.

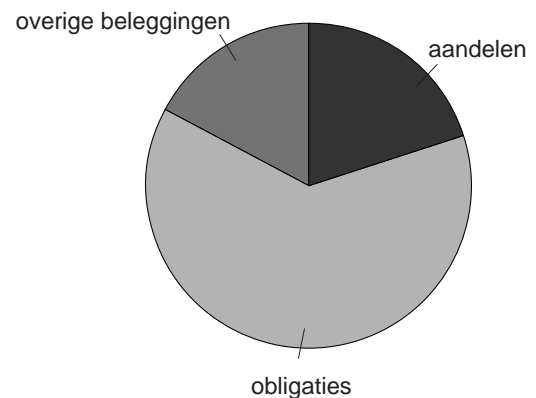
figuur 1

beleggingen pensioenfonds Amocco

figuur 2

beleggingen alle pensioenfonds

Tijdens cao-onderhandelingen wordt gesproken over een nieuwe opzet van het pensioensysteem voor nieuwe werknemers bij Amocco. Die zouden de keuze moeten krijgen tussen twee pensioensystemen:

- Defined Benefit (het huidige systeem)
In dit pensioensysteem krijgen werknemers die met pensioen gaan, levenslang een aanvullend pensioen dat gelijk is aan 70% van hun gemiddelde salaris. Het pensioenfonds garandeert dat die uitkering waardevast is. Werknemers betalen een percentage van het brutoloon als pensioenpremie. Die premie wordt regelmatig aangepast aan de omvang van de pensioenverplichtingen.
- Defined Contribution (het alternatieve systeem)
In dit pensioensysteem wordt jaarlijks een afgesproken vast bedrag (pensioenpremie) voor rekening en risico van de pensioengerechtigde (werknemer) door het pensioenfonds belegd. Voor werknemers die met pensioen gaan, moet uit de opbrengst van die belegging levenslang hun aanvullend pensioen worden betaald.

In de onderhandelingen over het nieuwe pensioensysteem staan begrippen als risico, premie, rendement, inflatie en levensverwachting centraal.

- Het pensioen bij dit bedrijf is collectief geregeld waarbij deelname verplicht is gesteld.
- 4p **24** Geef:
- een argument om een pensioen collectief te regelen en
 - een argument om deelname daaraan verplicht te stellen.
- Licht elk argument toe.
- Een pensioenfonds moet onder andere een afweging maken tussen risico en rendement.
- 2p **25** Is het pensioenfonds van Amocco relatief risicozoekend of risicomijdend? Verklaar deze risicohouding op basis van de afweging tussen risico en rendement.
- Een werknemster van Amocco heeft een erfenis ontvangen en wil daarvan een bedrag rentedragend op de bank zetten. Dat bedrag moet zo groot zijn dat er bij haar pensionering over 35 jaar € 100.000 op de bank staat. Zij houdt rekening met een jaarlijkse inflatie van 2,1% en een jaarlijkse reële inkomensgroei van 1,9%. Ze vindt een bank die een rente geeft die precies hoog genoeg is om haar spaargeld gedurende die 35 jaar welvaartsvast te houden. De werknemster moet dan € 25.341,55 op de bank zetten. Stel echter dat de bank na precies 10 jaar de rente vaststelt op 3% voor de rest van de looptijd.
- 3p **26** Bereken het bedrag dat de werknemster na 10 jaar moet bijstorten om bij haar pensionering € 100.000 op de bank te hebben staan.
- Een pensioenadviseur schrijft voor de werknemers van Amocco een notitie over de keuze van het pensioensysteem. Hij vergelijkt daarin het systeem Defined Benefit met het systeem Defined Contribution voor een werknemer die na pensionering zeker wil zijn van de koopkracht van het inkomen. De pensioenadviseur betreft in zijn notitie het rendementsrisico, het inflatierisico en de pensioenpremie.
- 4p **27** Schrijf deze notitie. Bespreek eerst Defined Benefit en daarna Defined Contribution. De notitie moet passen in de gegeven context. Gebruik ongeveer 120 woorden.